ZONDAG 9 FEBRUARI 5e JAARGANG — Nr 21

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening No 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR
Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende inteekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS
Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

Het geheim huwelijk aangegaan in den vreemde door Belgen of door een Belgisch met een vreemd onderdaan

Publiciteit is eene essentieele vereischte bij het huwelijk, ook wanneer het in den vreemde wordt gesloten.

Daarom voorziet het Burgerlijk Wetboek bekendmakingen, regels nopens de bevoegdheid van den ambtenaar van den burgerlijken stand, de aanwezigheid van getuigen, het toelaten van publiek in de plaats waar het huwelijk wordt gesloten, de overschrijving der huwelijksakte van het huwelijk in het buitenland voltrokken (art. 171).

De reden van deze publiciteit wordt voldoende aangegeven door Portalis (Fenet, t. IX, 157).

« De handeling, waarbij in zeker opzicht iedereen belang heeft, en die aan het land een nieuw gezin schenkt, mag in geenen deele geheim gehouden worden.

Onduidelijke en onzekere echtverbintenissen zijn weinig vruchtbaar, zij brengen de goede zeden in gevaar, slepen allerlei ongeregeldheden na. Wie zou de stabiliteit van het huwelijk waarborgen, als het in het geheim werd aangegaan en derhalve niet te onderscheiden was van tijdelijke en voorbijgaande samenwoonst om de wellust teweeg gebracht en met haar verzwindend. Eindelijk, de gemeenschap zelve gaat verbintenissen aan met de echtgenooten, wier vereeniging zij moet eerbiedigen. »

Deze openbaarheid heeft vooral ten doel aan derden het huwelijk bekend te maken wegens de belangrijke wijzigingen die het huwelijk brengt aan den rechtstoestand van de echtgenooten.

De sanctie tegen het geheim huwelijk is de volstrekte nietigheid. Deze stof wordt beheerscht door artikel 170 Burgerlijk Wetboek, vervangen door de wet van 20 Mei 1882, en de wet van 12 Juli 1931.

Een arrest (Brussel, 19 Juni 1828, Pas. 1828, 217) verklaart nietig het huwelijk in den vreemde gesloten, hoewel de vormen voorgeschreven in het land waar het huwelijk is gesloten, nageleefd werden, om reden dat het niet voorafgegaan werd van de bekendmakingen, vereischt in artikel 63 Burgerlijk Wetboek, vooral wanneer het in den vreemde werd aangegaan alleen om zich te onttrekken aan de beletselen, in België aan dit huwelijk gesteld.

Dit arrest vindt een argument in den tekst van het oude artikel 170, dat het huwelijk, gesloten in den vreemde, in de vormen daar gebruikelijk, geldig heeft « op voorwaarde » dat de bekendmakingen, voorgeschreven door artikel 63, werden gedaan.

« En aangezien de beperkende woorden *op voorwaarde* een ware voorwaarde stellen », verklaart de nietigheid.

Zulke enge tekstinterpretatie staat alleen : een arrest van 1828 (Brussel, 28 Juli 1828, Pas. 1828, 273) verklaart reeds, dat de afwezigheid van bekendmakingen op zichzelf geen reden van volstrekte nietigheid van een huwelijk is, wanneer het te goeder trouw werd aangegaan in den vreemde.

Een reeks vonnissen en arresten verklaren nietig: het huwelijk aangegaan in den vreemde door een minderjarig meisje, zonder de toestemming van haar vader en met veronachtzaming van de voorafgaandelijke bekendmakingen in België. (Brussel, 28 Januari 1852, Pas. 1852, II, 111), het huwelijk aan-

gegaan door een Belg beneden de 25 jaar, die verwaarloosd had de toestemming van vader en moeder te vragen en de wettelijke afkondigingen te doen (Burgerlijke Rechtbank Brussel, 8 Mei 1858, B. J. 1859, 756), het huwelijk aangegaan in den vreemde door een Belg, zonder dat de bekendmakingen werden gedaan (Brussel, 10 Augustus 1861, Pas. 1863, II, 215), het huwelijk aangegaan zonder bekendmakingen in België en zonder de beteekening eener eerbiedige akte (Brussel, 28 Januari 1852, Pas. 1852, II, 111).

Het is opmerkelijk dat, om de nietigheid uit te spreken, de rechtbanken en hoven eischten dat, buiten het weglaten van zekere vormen, er een speciaal inzicht aanwezig zij : het « ontduiken van de wet » (fraude à la loi). Dit inzicht wordt steeds vereischt en waar het ontbreekt weigert de rechtspraak de nietigheid uit te spreken. Zelfs wordt de nietigheid wegens ontduiking uitgesproken, als alle voorschriften, door de wet gesteld, vervuld werden (Burgerlijke Rechtbank Brussel, 19 Maart 1880, B. J. 1880, 809).

Het blijkt ook uit de motieven, dat de rechtbanken met meer gemak de nietigheid uitspreken wanneer het alleen gaat om geldelijke belangen, dan waar er eene vraag van staat mee gemoeid is.

De wet van 20 Mei 1882 wijzigde artikel 170, en is niet meer zoo expliciet als het vroegere artikel 170 wat betreft de bekendmakingen in België. De rechtspraak neemt nochtans aan, dat de wet van 20 Mei niets heeft gewijzigd aan den vroegeren toestand.

Volgens een arrest (Gent, 17 November 1919, Journal de droit International Privé 1911, p. 974), heeft deze wet slechts voor doel gehad te beletten dat de nietigverklaring zou worden gevraagd van huwelijken in den vreemde aangegaan enkel om reden dat er geene bekendmakingen in België werden gedaan : maar deze huwelijken zijn nog steeds vernietigbaar wegens heimelijkheid, evenals de huwelijken in België aangegaan.

Een arrest van het Hof van Verbreking drukt zich als volgt uit (Cass. 20 Februari 1913, Pas. 1913, I, 115) : « Verklaart de wet van 20 Mei 1882 dat huwelijken van Belgen in den vreemde gesloten, geldig zijn wanneer ze werden aangegaan in de wettelijke vormen van het land, waar het huwelijk werd gesloten, dan wordt daardoor verstaan dat die huwelijken werden aangegaan met de noodige goede trouw *en* de publiciteit, vereischt voor de geldigheid van de huwelijken in België.

In zijn besluiten vat Procureur-Generaal Terlinden de Belgische rechtspraak aldus samen : « Heeft men, door in den vreemde te huwen, zich willen onttrekken tevens aan de ouderlijke macht en aan de publiciteit van het huwelijk, *of* wilde men, om de wet te ontduiken, een geheim huwelijk aangaan, dan zal men de nietigheid niet ontgaan. De wet van 1882 heeft niets aan dien toestand veranderd. »

« Aangezien, zegt een arrest (Brussel, 5 Maart 1924, Pas. 1924, II, 190) artikel 170 de geldigheid erkende van het huwelijk door Belgen in den vreemde aangegaan in de vormen gebruikelijk in het land waar het werd gesloten, op voorwaarde dat de bekendmakingen van artikel 63 waren gedaan.

Aangezien de wet van 20 Mei 1882 artikel 170 wijzigend, voor doel had het huwelijk van Belgen in den vreemde te vergemakkelijken voor de diplomatieke of consulaire agenten; dat zoo de uitdrukkelijke beschikking van artikel 170, dat de geldigheid afhankelijk stelde van voorafgaandelijke bekendmakingen niet werd behouden, en hoewel kan worden volgehouden dat de ontstentenis van bekendmakingen, niet werd behouden, en hoewel kan geldigheid van deze huwelijken moet beïnvloeden, toch moet men uit de voorbereidende werken opmaken, dat de wetgever niets heeft willen wijzigen aan de voorbestaande schikkingen die deze stof beheerschen : dat hij bijgevolg de wetsbepalingen omtrent de openbaarheid, waarvan de bekendmakingen slechts een element zijn, niet heeft willen afschaffen; dat hij geen nieuwigheid heeft ingevoerd voor het voltrekken van de essentieele vormen die voor doel hebben de heimelijkheid van het huwelijk te beletten. »

Men mag aannemen dat ook de wet van 12 Juli 1931 aan dien toestand geen verandering heeft gebracht. (Zie het verslag van de Commissie van Buitenlandsche Zaken van den Senaat, Pasinomie 1931, wet van 12 Juli.)

De heimelijkheid is een feitelijke kwestie, waarover de rechtbanken en hoven op souvereine wijze oordeelen : en werkelijk houdt de rechtspraak rekening met de openbaarheid aan het huwelijk gegeven na de voltrekking, en weigert soms op dien grond de nietigheid uit te spreken (Brugerlijke Rechtbank Brussel, 1 Juni 1862, B. J. 1861, 1507) (contra Gent, 17 November 1919, Pas. 1911, II, 10, pro Brugerlijke Rechtbank Brussel, 26 Maart 1864, B. J. 1864, 870); aangezien het hier een feitelijke vraag geldt, heeft het Hof van Verbreking niet tusschen te komen.

Een tweede uitweg heeft de rechtspraak gevonden in eene breede toepassing van artikel 196 Burgerlijk Wetboek, waaruit ze besluit dat eene vraag tot nietigverklaring van een huwelijk, dat niet voldoet aan de wettelijke vereischten voor de openbaarheid, niet ontvankelijk is wanneer er bezit van staat is en de huwelijksakte wordt voorgebracht. Aldus werd gevonnisd dat een reden tot niet-ontvankelijkheid is het feit, dat de ouders sinds lang wisten dat de kinderen gehuwd waren en toch, al dien tijd, de nietigheid niet hebben aangevraagd (Bur-

gerlijke Rechtbank Brussel, 26 Maart 1864, B. J. 1864, 870) (contra Burgerlijke Rechtbank Brussel, 16 Juli 1887, Pas. 1888, II, 248) : Dat het bezit van staat van gehuwden alle bedrog of heimelijkheid dekt, hoewel het huwelijk in den vreemde werd aangegaan bij weten der ouders, maar dat de gehuwden in het openbaar als man en vrouw hebben geleefd en als dusdanig in hun familie werden behandeld (Burgerlijke Rechtbank Gent, 9 Februari 1887, P. P. 1888, Nr 787,bekrachtigt Gent, 21 April 1888, P. P., Nr 1331).

Sedert lang neemt de rechtspraak aan, dat het gebrek aan bekendmaking geen nietigheid na zich sleept (Burgerlijke Rechtbank Brussel, 8 December 1888, P. P. 1889, Nr. 1266).

Nochtans, het gebrek aan bekendmakingen is een der elementen van de heimelijkheid, evenals het niet overschrijven in het register in den burgerlijken stand van België van de huwelijken, gesloten in den vreemde (artikel 171) en de afwezigheid van eene eerbiedige akte of het sluiten van het huwelijk door een bevoegd ambtenaar.

Geen van die elementen moet noodzakelijk de nietigheid na zich sleepen en de rechtbanken hebben steeds geoordeeld, dat de heimelijkheid spruit, niet uit de afwezigheid van een der vormen door de wet opgelegd, maar wel uit het geheel van feiten en omstandigheden, waaruit blijkt dat de echtgenooten hun huwelijk wilden verborgen houden *om de wet te ontduiken :* 't zij om zich te ontrekken aan het mogelijk verzet tegen het huwelijk, 't zij om aan zekere burgerlijke gevolgen van het huwelijk hunne werking te ontzeggen.

Een huwelijk te Londen aangegaan door een Belgische vrouw met een Engelschman, met weglating van bekendmakingen in België en zonder dat eene eerbiedige akte werd beteekend, is nietig verklaard wegens heimelijkheid, daar de vrouw 's nachts het ouderlijk huis ontvluchtte en de echtgenooten naar het buitenland waren gegaan om hun huwelijk te verbergen en aldus te beletten dat de ouders van de vrouw daartegen verzet deden. Het vonnis houdt verder rekening met het feit, dat deze personen het huwelijk aangingen mits vrijstelling van bekendmakingen, voor den ambtenaar van den burgerlijken stand van een Londensch distrikt, verwijderd van het distrikt waar hun hotel gelegen was en dat, na hun terugkeer in België, zij hun huwelijk geheim bleven houden (Burgerlijke Rechtbank Brussel, 10 Maart 1883, Pas. 1883, II, 75, J. T. 1883, 225).

Wordt het huwelijk in den vreemde aangegaan om de wet te ontduiken en te ontkomen aan de beletselen door haar gesteld, dan zal het huwelijk nietig verklaard worden wegens het ontbreken van bekendmakingen in België en het niet-inschrijven in het register van den burgerlijken stand in België, opgelegd door artikel 171 (Burgerlijke Rechtbank Brussel, 16 Juli 1887, Pas. 1888, III, 248). Nochtans werd niet als geheim huwelijk aanzien het huwelijk aangegaan buiten de toestemming der ouders en hoewel er geen bekendmakingen in België waren gedaan : « maar de ouders wisten van dit voornemen en hadden vruchteloos getracht zijn uitvoering tegen te gaan ». De afwezigheid van deze toestemming is slechts een *betrekkelijke* nietigheid, die alleen door de ouders kan worden ingeroepen, en die niet volstaat om het huwelijk het karakter te geven van heimelijkheid, vereischt opdat de zijverwanten ontvankelijk zouden zijn er de nietigheid van aan te vragen (Brussel, 19 December 1885, Pas. 1886, II, 158).

Het opgeven van valsche namen en onjuisten leeftijd verijdelt alle openbaarheid en sleept nietigheid na zich (Gent, 17 November 1910. Clunet, Journal de droit Inernational Privé 1911, p. 974). Het volstaat, opdat het huwelijk geheim weze, dat de publiciteit door de wet voorgeschreven, opzettelijk worde verijdeld.

Een treffend voorbeeld daarvan is het geval De Villers (Gent, 17 November 1910, Pas. 1911, II, 10; Cass. 21 Februari 1913, Pas. 1913, I, 115).

De echtgenoot, van adel, treedt te Londen in het huwelijk met eene vrouw uit den burgerstand. Het huwelijk wordt gesloten ten overstaan van een katholiek priester en voor de Registrar in aanwezigheid van twee getuigen en met opheffing van de drievoudige bekendmakingen in Engeland. De echtgenoot, Belg, liet geen bekendmakingen doen in België en had geen raad aan zijne ouders gevraagd : nochtans, gezien zijn ouderdom, was geen verzet mogelijk. Nooit werd de overschrijving gedaan, opgelegd in artikel 171, en na hun terugkeer in België hebben de echtgenooten nooit in het openbaar samen geleefd in eene plaats, waar zij gekend waren.

In de huwelijskakte werd de man genoemd De Villers, 41 jaar, wonende te X (Engeland), en de vrouw met haar waren naam, 21 jaar, wonende in Engeland.

De naam en den ouderdom van den man waren in zooverre onnauwkeurig, dat niemand de ware identiteit kon vermoeden : de vrouw was in feite minderjarig, en de ware woonplaats van de echtgenooten werd geheel doodgezwegen.

Het Hof oordeelde dat het huwelijk geheim was en diende vernietigd : « Aangezien het blijkt dat de echtgenoot heeft gewild dat, tegen alle wettelijke voorschriften in, zekere burgerlijke gevolgen van het huwelijk hun uitwerking zouden missen; en namelijk de wettelijke voorschriften nopens de verwantschap, de opvolging en de goederengemeenschap : dat de man bovendien, tegen de wet in, heeft ver-

waarloosd den raad zijner moeder in te winnen; dat hij gewild heeft dat, met het oog op bovenvermelde doeleinden, zijn huwelijk steeds geheim zou blijven. »

« Aangezien, zegt het Hof van Verbreking, in een arrest dat het voorgaande bekrachtigd, het arrest van het Hof van Beroep steunt op het gebrek aan bekendmakingen, en bovendien op de valschheid van zekere vermeldingen in de huwelijksakte, met het doel, zooals het Hof besliste, aan het huwelijk alleen eene ingebeelde publiciteit te geven.

Aangezien, gaat het verder, de wet heeft bepaald dat de huwelijken in den vreemde aangegaan, geldig zijn als ze werden voltrokken in de vormen in dat land gebruikelijk, maar dat zulks natuurlijk veronderstelt, dat de Belgen die vormen aanwenden met de goede trouw en oprechtheid waarmee ze de vormen moeten eerbiedigen gebruikelijk in hun land wanneer ze daar het huwelijk hadden aangegaan. »

In een ander geval (Brussel, 5 Maart 1924, Pas. 1924, II, 190) werd wegens dezelfde reden — gebrek aan goede trouw en oprechtheid bij het in achtnemen der vormen in het buitenland gebruikt — een huwelijk wegens heimelijkheid vernietigd.

Het Hof stelt vast, dat beide echtgenooten, gehuisvest te Anderlecht, heimelijk nara Dover gingen om er, buiten weten van ouders of vrienden, het huwelijk aan te gaan.

Noch in België, noch in Engeland had eenige bekendmaking plaats en vrienden noch magen woonden het huwelijk bij. In Engeland hadden partijen geen betrekkingen of ook geene belangen, en hunne getuigen waren de koster en eene nicht van den pastoor, die het huwelijk had ingezegend. De vrouw had verwaarloosd de toesteming van hare moeder, weduwe, te vragen, en eerst nadat het huwelijk voltrokken was werd daarvan aan de moeder bericht gegeven.

In de huwelijksakte werd de woonplaats der echtgenooten in België verzwegen; zelfs hun vaderland niet eens genoemd; de ouderdom van den man is onnauwkeurig opgegeven. Eindelijk werd de huwelijksakte niet overgeschreven in het register in België ingevolge artikel 171.

De echtgenooten hebben waarschijnlijk niet altijd samen gewoond, en twijfelden zelf of hun huwelijk geldig was, vermits zij in België opnieuw huwden, ditmaal met de toestemming van de moeder der vrouw.

Het Hof besluit : « Aangezien bovenaangehaalde feiten met zekerheid aantoonen dat het huwelijk geheim was ten aanzien van de Belgische wet; dat het vaststaat dat de echtgenooten door heimelijk het huwelijk aan te gaan in Engeland de voorschriften omtrent de publiciteit, die essentieel zijn zoowel voor huwelijken gesloten voor België als in het buitenland, hebben willen ontduiken en zich aldus onttrekken aan het gezag van de vrouw weduwe L., die niet toestemde in het huwelijk van hare dochter, en in alle geval het huwelijk had kunnen vertragen door verzet te doen... »

Eindigen we deze uiteenzetting met de opmerking dat de rechtspraak streng is om de nietigheid van een huwelijk wegens heimelijkheid te aanvaarden.

Een huwelijk voltrokken in den vreemde, zonder dat voorafgaandelijke bekendmaking in België werden gedaan, en zonder dat de toestemming der ouders werd gevraagd of verkregen, is niet geheim, wanneer de ouders met het voornemen om te huwen bekend waren en vruchteloos getracht hebben het te beletten. (Brussel, 19 December 1885, Pas. 1888, II, 158. Cfr. Brussel, 12 Januari 1907, Pas. 1907, III, 111.)

De rechtspraak laat soms uitschijnen, dat ze bepaald vijandig staat tegen de vernietiging, aldus het arrest (Brussel, 30 November 1907, Pas. 1908, II, 44) : « Onder het beheer der wet van 20 Mei 1882, die artikel 170 vervangt, is de heimelijkheid geen reden meer tot nietigheid van de huwelijken gesloten in den vreemde. Blijkbaar werd hier « heimelijkheid » verward met het gebrek aan bekendmakingen. Een arrest van het Hof van Beroep (Gent, 17 November 1910. Clunet 1911, p. 974) zegt klaar: « De wet van 20 Mei 1882 had voor doel te beletten, dat de nietigheid van de huwelijken in den vreemde aangegaan, werd gevraagd om de enkele reden dat geen bekendmakingen in België werden gedaan; overigens blijven deze huwelijken vernietigbaar wegens heimelijkheid, evenals de huwelijken in België gesloten. »

Soms weigert de rechtbank te onderzoeken of de echtgenooten in het buitenland zijn gaan huwen om zich te onttrekken aan de naleving der vormen in België voorgeschreven, omdat zij te goeder trouw aan den regel « locus regit actum » de meest volstrekte beteekenis hebben kunnen hechten. (Zie het belangrijk vonnis en arrest Burgerlijke Rechtbank Brussel, 2 Mei 1914, Brussel, 17 Maart 1920, B. J. 1920, 804.)

In het geval dat werd beoordeeld (Brussel, 17 Maart 1920) weigerde de Rechtbank en het Hof de nietigheid uit te spreken, omdat het gebrek aan toestemming der ouders geen verbrekend beletsel is.

« Opdat het weglaten van bekendmakingen de vraag doet stellen of de wet van 20 Mei 1882 den rechter toelaat de nietigheid van het huwelijk uit te spreken, moet die nalatigheid voor doel hebben het huwelijk te *verbergen* aan hen, die het recht hebben daartegen werkdadig verzet te doen in het land waar het huwelijk werd gesloten : de aanlegger moet dan bewijzen dat hij in den vreemde verzet had kunnen doen, wat het sluiten van het huwe-

lijk zou verhinderd hebben. (Brussel, 21 Juni 1923, B. J. 1924, 42; in denzelfden zin Brussel, 11 December 1911, Clunet 1913, p. 1322).

De Burgerlijke Rechtbank van Brussel (22 Juni 1927, Pas. 1928, III, 97) weigerde een huwelijk nietig te verklaren wegens heimelijkheid, hoewel in Engeland gesloten zonder dat bekendmakingen in België werden gedaan, of dat de huwelijksakte in België werd overgeschreven, en hoewel het huwelijk werd geheim gehouden door de echtgenooten die gewoonlijk gescheiden leefden. De rechtbank heeft geoordeeld, dat de nietigheid slechts moest worden uitgesproken wegens heimelijkheid, wanneer het huwelijk in den vreemde werd aangegaan *om* de wettelijke verplichting van bekendmakingen te ontduiken.

Paul CRETEN,
advocaat.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 28 December 1935.

Voorzitter : M. Minnens.
Raadsheeren : MM. Verhulst en Smetryns.
Op. Min. : M. De Bie, advocaat-generaal.
Pleiters : Mrs Lagae en Moerman.

STADSWEGENIS. — WET VAN 1 FEBRUARI 1844. — GEMEENTELIJKE POLITIEVERORDENING. — POLITIESTRAFFEN.

Het bouwen zonder machtiging kan strafbaar wezen bij toepassing van de wet van 1 Februari 1844 of enkel bij inbreuk op eene gemeentelijke politieverordening.

De eerstvoornoemde wet, gewijzigd bij de wetten van 15 Augstus 1897 en 28 Mei 1914 kent slechts twee overtredingen : 1. het aanleggen door private eigendommen van straten, enz., die op den openbaren weg uitkomen, zonder machtiging van het bestuur en 2. het zonder toelating in steden en dicht bewoonde gedeelten van landelijke gemeenten, bouwen of herbouwen op gronden die volgens goedgekeurde rooiplans tot achteruitgang zijn bestemd. Deze laatste gronden zijn niet te verwarren met de gronden die volgens eene beslissing van den gemeenteraad met een dienstbaarheid van achteruitbouw zijn bezwaard. De eersten moeten worden onteigend en in den openbaren weg ingelijfd; de tweeden blijven aan den aanpalenden eigenaar behooren.

Het is de gemeenteraden niet toegelaten straffen te stellen op de overtredingen van hun reglementen wanneer de wet zelf de bestraffing heeft voorzien; in geen geval mogen hun strafbepalingen het maximum der politiestraffen overtreffen. (1)

Op. Min. en Gemeente Gendbrugge t/ V. S.

Overwegende dat de heer Prokureur des Konings en Germain Van Sante tijdig in hooger beroep zijn gekomen; dat de eerste enkel beroep heeft ingesteld van de beschikkingen van het vonnis a quo welke de rechtstreeksche dagvaarding betreffen; dat het beroep van Van Sante integendeel al de beschikkingen van het bestreden vonnis tot voorwerp hebben en derhalve de beslissing welke in ieder van de twee samengevoegde zaken werd genomen; maar dat het Hof onmogelijk kennis kan nemen van het vonnis welk de Correctioneele Rechtbank te Gent in de zaak n° 7646, als rechter in beroep, heeft gewezen; dat daaruit volgt dat het hooger beroep van betichte dient te worden beperkt tot de beslissing die in de bij rechtstreeksche dagvaarding ingeleide zaak is gevallen;

Overwegende dat in de beslissing van den gemeenteraad van Gendbrugge d.d. 22 Juni 1934 nauwkeurig de verschillige processen verbaal worden opgesomd, welke door den politiecommissaris der gemeente waren opgemaakt geweest, alsmede al de vastgestelde overtredingen, naar aanleiding van wier strafrechterlijke beteugeling de gemeente gerechtigd werd zich burgerlijke partij te stellen; dat er in die beslissing geen spraak is van een door de gemeente bij rechtstreeksche dagvaarding in te stellen rechtsvordering, zoodat er moet aangenomen worden dat de gemeente Gendbrugge, zonder voorafgaande machtiging, Germain Van Sante vóór de correctioneele rechtbank van Gent heeft gedaagd.

Maar overwegende dat, in afwezen van die machtiging, de nietigheid der procedure enkel en alleen door de gemeente kon worden ingeroepen; dat Germain Van Sante geen ander recht had dan in eersten aanleg de niet ontvankelijkheid van den eisch staande te houden, zoolang de gemeente de vereischte machtiging niet voorlegde; dat hij verwaarloosd heeft zulks te doen en in het door hem ingesteld hooger beroep, waartegen de oorspronkelijke eischeres zich in werkelijkheid slechts verdedigt, het verweermiddel niet meer vermag tegen te stellen; dat overigens de gemeenteraad van Gendbrugge, bij beslissing van 29 October 1935 de ingestelde vordering heeft goedgekeurd en voor zooveel het noodig mocht zijn, « opnieuw, uitdrukkelijk en met terugwerkende kracht » machtiging aan het College van burgemeester en schepenen heeft verleend;

Overwegende dat, ingevolge de rechtstreeksche dagvaarding van 25 September 1935, betichte wordt vervolgd om eene woning met werkhuis in de Jan Furnièrestraat te Gendbrugge, welke deel uitmaakt van de kleine wegen dier gemeente, zonder machtiging van het schepencollege of geldige beslissing van de bestendige deputatie te hebben opgericht; dat vooraf dient te worden onderzocht of het te last gelegde feit een bij de wet van 1 Februari 1844 voorziene en gestrafte overtreding is, zooniet enkel inbreuk maakt op de politieverordening der ge-

meente Gendbrugge betreffende de wegenis, het bouwen en de woningen;

Overwegende dat de wet van 1 Februari 1844, gewijzigd door de wet van 15 Augustus 1897 en 28 Mei 1914, in haar bepalingen welke op de kleine wegen betrekking hebben, slechts 2 overtredingen voorziet en beteugelt : zij verbiedt het aanleggen door de private eigendommen van straten, straatjes, doorgangen en zakstegen, die op den openbaren weg uitkomen, zonder machtiging van het gemeentebestuur of in tegenstrijd met het aangenomen plan ; zij bepaalt ook dat, zonder voorafgaande toelating van het gemeentebestuur, in de steden en de dicht bewoonde gedeelten der landelijke gemeenten, aan het regime der wet onderworpen, geen bouw of herbouw mag geschieden, noch eenige verandering, behalve werken van behoud of onderhoud, aan bestaande gebouwen worden gedaan, op gronden die volgens de behoorlijk goedgekeurde rooiplans tot achteruitwijking zijn bestemd;

Overwegende dat de tot achteruitwijking bestemde gronden, welke in artikel 14 van gezegde wet zijn bedoeld, niet te verwarren zijn met de gronden die, volgens eene beslissing van den gemeenteraad, met een dienstbaarheid van achteruitbouw zijn bezwaard; dat de eerste dienen te worden onteigend en in den openbaren weg ingelijfd, terwijl de tweede aan den aanpalenden eigenaar blijven behooren; dat het bij K. Besluit van 4 December 1933 goedgekeurd rooiplan der Jan Furnièrestraat aan Germain Van Sante geen afstand van grond oplegde; dat ingevolge verordening van 12 October 1933 der gemeente, beklaagde alleen verplicht was, op een afstand van 4 meter van de scheidslijn tusschen zijn eigendom en den openbaren weg, zijn gebouwen van woning en werkhuis op te richten; dat daaruit moet worden afgeleid dat Van Sante, bij het uitvoeren van bouwwerken waartoe hij niet te voren zou gemachtigd zijn geweest, geen overtreding van art. 4 der wet op de politie der wegen kan hebben begaan;

Overwegende dat art. 47 van de politieverordening der gemeente Gendbrugge, d.d. 27 September 1927 bepaalt dat al wie wil bouwen, herbouwen, herstellen of verbeteren, langsheen de openbare wegen, en op welken afstand het ook zij, gehouden is schriftelijk machtiging te vragen aan het schepencollege en de door dit college te verleenen toelating af te wachten; dat gezegde politieverordening eigenlijk met geen straffen bedreigt tegen de overtreders van haar voorschriften en enkel naar eenige andere strafbepalingen verwijst; dat het overigens aan de gemeenteraden niet is toegelaten straffen te stellen op de overtredingen van hun reglementen, wanneer de wet zelve de bestraffing heeft voorzien, en, in geen geval, hun strafbepalingen het maximum der politiestraffen mogen overschrijden; dat, naar luid van art. 551 § 6° van het wetboek van strafrecht, met een geldboete van 1 tot 10 frank worden gestraft degene die verzuimen of weigeren de wetten ,besluiten of verordeningen op de kleine wegen uit te voeren; dat derhalve de gemeenteraad van Gendbrugge op de overtredingen van haar verordening, voor zooveel zij de kleine wegen aanbelangen, geen andere straffen, dan degene bij voornoemd artikel 555 § 6° van het wetboek van strafrecht voorzien, had kunnen stellen;

Overwegende dat het proces-verbaal opgemaakt door den politiecommissaris van Gendbrugge, d.d. 8 Maart 1934 alleen voor doel gehad heeft het vaststellen van het onregelmatig bouwen door Germain Van Sante van een werkhuis in de Jan Furnièrestraat; dat op dit oogenblik, volgens de vaststellingen van het proces-verbaal zelf, het aanpalend woonhuis reeds voltooid was; dat er eerst in de rechtstreeksche dagvaarding van 25 September 1934 aan betichte wordt ten laste gelegd dat hij ook het huis zonder voorafgaande toelating heeft gebouwd; dat, ten dage van het beteekenen van de dagvaarding, het woonhuis sedert meer dan zes maand afgemaakt was, zoodat, ten aanzien van dien bouw, de burgerlijke rechtsvordering zoowel als de strafvordering reeds verjaard waren; dat meer dan een jaar verloopen zijnde sedert het proces-verbaal van 8 Maart 1934, de verjaring van de strafvordering, waartoe het op regelmatig bouwen van het werkhuis aanleiding heeft gegeven, ook is ingetreden;

Overwegende dat ongetwijfeld, wat het werkhuis betreft, de burgerlijke vordering niet is verjaard, vermits zij te bekwamer tijd, voor 't verstrijken van een termijn van 6 maand te rekenen van 5 September 1934, datum waarop de Politierechtbank van Ledeberg over de bij proces-verbaal van 8 Maart 1934 vastgestelde overtreding heeft beslist, ingesteld is geworden; maar dat het afbreken van dit gebouw niet meer kan worden bevolen, aangezien Van Sante reeds tot die afbraak is overgegaan en, met toestemming van het gemeentebestuur van Gendbrugge, een ander werkhuis heeft opgericht;

Om die redenen,

en gelet op art. 1, 2, 4 en 9 der wet op de politie der wegen, 551, 6° van het wetboek van strafrecht, 47 en 198 van de politieverordening der gemeente Gendbrugge, d.d. 27 September 1927; 23, 25, 26 en 27 der wet van 17 April 1878 en 194 van het wetboek van strafvordering, waarvan sommige door den eersten rechter werden ingeroepen en welke door den voorzitter, op deze terechtzitting, opnieuw of ook aangeduid zijn geworden;

Het Hof, rechtdoende op tegenspraak,

Ontvangt het hooger beroep van het Openbaar Ministerie, zooals het werd ingesteld;

Verklaart het beroep van den beklaagde slechts ontvankelijk voor zooveel het tot voorwerp heeft het vonnis, welk de eerste rechter in de bij rechtstreeksche dagvaarding ingeleide zaak heeft gewezen;

Zegt dat, in bijzijn van de in den loop van het geding verstrekte toelating, er dient te worden aangenomen dat de gemeente Gendbrugge regelmatig tot het instellen der vordering bevoegd werd gemaakt;

Doet te niet het vonnis a quo;

Verklaart de publieke vordering en de burgerlijke vordering ten aanzien van den bouw van het woonhuis, verjaard;

Zegt dat de verjaring der publieke vordering, wat den bouw van het werkhuis betreft, ook is ingetreden;

Zegt dat de afbraak van het onregelmatig opgericht werkhuis niet meer kan worden bevolen, omdat het door Van Sante reeds is geslecht geworden;

Veroordeelt de gemeente Gendbrugge tot de kosten van eersten aanleg, begroot op 22,83 en tot deze van beroep, geschat op 115,44 frank.

---

(1) Vergelijk het vonnis in eersten aanleg : *Rechtskundig Weekblad*, 4e Jaargang, kol. 421.

NOTA. — Er is voorziening in verbreking.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer. — 12 November 1935.

Voorzitter : Mr. de Cock.
Raadsheeren : M.M. Mechelynck, Ooms-Demunter
Advocaat-Generaal : Mr. Leperre.
Pl. : Mrs Vrints, Gryspeerdt en Percy.

AASPRAKELIJKHEID. — BOTSING VAN EEN AUTO TEGEN EEN GEVEL VAN EEN HUIS. — TOEVAL. — ZENUWSCHOK VAN DEN BEWONER. — AFWEZIGHEID VAN OORZAKELIJK VERBAND.

Om de aansprakelijkheid op voet van art. 1382 B. W. te vestigen, is het vereischt dat het bewijs van het rechtstreeksch of onrechtstreeksch verband van oorzaak tot gevolg tusschen de schadeberokkenende daad en de schade bestaat. Wanneer, in zake een verkeersongeval een camion tegen den gevel van een huis beukt en de bewoner ten gevolge daarvan, het bestaan van een zenuwschok voorwendt, moet bij het bewijs leveren van een oorzakelijk verband tusschen beide feiten.

De aansprakelijkheid kan niet gevestigd worden wanneer deze zenuwschok slechts bij toeval onderstaan wordt, zonder dat de rechtstreeksche oorzaak daarvan buiten dit toeval aangewezen wordt.

Van C. St. en O. M./C. en A.

Aangezien de feiten door den eersten rechter ten laste van den betichte vastgesteld op boetstraffelijk gebied, bewezen gebleven zijn door het onderzoek voor het Hof gedaan, dat er overigens eene billijke toepassing der strafwet gedaan is geworden;

Voor wat betreft de vraag der burgerlijke partijen: Van Cauwenbergh-De Mahieu, Van der Sande en de Naamlooze Vennootschap «Emballages Métalliques de Duffel»;

Aangezien de sommen aan deze burgerlijke partijen ten titel van schadevergoeding toegekend, als niet overdreven mogen aanzien worden;

Voor wat betreft de vraag der Burgerlijke partij Stevens :

Aangezien door deze laatste namelijk betaling werd gevraagd van volgende sommen, voor stoffelijke schade: a) voor vernieling van beschadigde winkelwaren 3.565 frank; b) voor stoornis in den handel gedurende 24 dagen, aan 30 frank per dag, 720 fr.

Aangezien deze gevraagde sommen niet overdreven mogen beschouwd worden en dat ze dus billijk dienen toegekend aan gezegde burgerlijke partij;

Voor wat betreft de vraag van de burgerlijke partij Pauwels Philomena en van haar echtgenoot Stevens Victor, hier enkel handelende als hoofd en vertegenwoordiger der algemeene huwelijksgemeenschap Stevens-Pauwels ;

Aangezien het hooren van het enkel eenvoudig gerucht opgemerkt bij de botsing van een autocamion tegen den gevel van het huis bewoond door burgerlijke partij Pauwels, bij deze zulk een hevigen zenuwschok zou teweeggebracht hebben, dat zij er erg zenuwziek zou van zijn geworden;

Aangezien er nochtans geen noodigen band van oorzaak tot gevolg kan bestaan hebben tusschen het gewoon voorkomen van dit vervoersongeval op straat en den zenuwschok geleden door een oorgetuige die zich binnenshuis in eene achterplaats bevond;

Dat, moesten, in rechte, zulke principen, in zake verantwoordelijkheid, gesteund op artikel 1382 van het Burgerlijk wetboek, in dezen zin in aanmerking genomen worden, zouden de minste geruchten, vuurschoten of ontploffingen veroorzaakt zelfs in open lucht, in de nabijheid van zenuwzieke of zenuwzwakke personen onvermijdelijk de burgerlijke verantwoordelijkheid van geruchtmakers medeslepen;

Aangezien het bewezen is, dat Pauwels Philomena nog zelfs geen ooggetuige is geweest van het noodlottig ongeval ;

Dat betichte dus niet verantwoordelijk kan gesteld worden voor de zenuwberoerdheden door deze burgerlijke partij bij enkel toeval onderstaan al ware deze zelfs bewezen (Vredegerecht Schaerbeek (2de kanton) 22 Februari 1935 - Bulletin des Assurances 1935, blz. 151 - Burgerlijke rechtbank Dendermonde, 25 Mei 1907 - zaak De Gendt t/ Belgische Staat) :

Dat het overigens aan de burgerlijke partij Pauwels behoorde te bewijzen dat er een rechtstreeksch of onrechtstreeksch verband van oorzaak tot gevolg bestaat tusschen hare zenuwberoerte en het voorkomen van het ongeval;

Dat gezegd bewijs niet werd ingebracht en dat het dus behoort deze burgerlijke partij van hare vraag af te wijzen;

Aangezien de burgerlijk verantwoordelijke partij Adriaensen voor het geheel als verantwoordelijk moet aanzien worden voor de kosten en burgerlijke veroordeelingen uitgesproken ten laste van zijn ondergeschikte Coppens, in geval deze laatste aan zijne bij vonnis opgelegde verplichting niet voldeed;

En aangezien voor het overige de wetsbepalingen in het bestreden vonnis billijk werden aangestipt;

Om deze beweegredenen

Het Hof,

Rechtdoende bij tegenspraak:

Ontvangt de beroepen, en gezien de wetsbepalingen in het vonnis aangehaald, alsook artikel 211 van het strafvorderingswetboek, door den heer Voorzitter ter zitting aangeduid.

Op Strafgebied :

Bevestigt het bestreden vonnis en verwijst betichte en hoofdelijk met hem de burgerlijk verantwoordelijke partij tot 3/4 der kosten jegens de openbare partij, deze beloopende in 't geheel 136.08 frank;

Op burgerlijk gebied:

I. — Wat de burgerlijke partij Pauwels Philomena, echtgenoote Stevens Victor en deze laatste qq. aangaat:

Doet het bestreden vonnis te niet ;

Wijzigende, zegt dat er geen deskundig onderzoek dient bevolen ;

Wijst dus deze partij van haren eisch af, en verwijst ze tot 1/4 der kosten der twee aanleggen op burgerlijk en strafgebied ;

II. — Wat de andere burgerlijke partijen betreft, namelijk : Stevens Victor, echtelingen Van Cauwenbergh-De Mahieu, Van der Sande Jeanne en de

Naamlooze Vennootschap «Emballages Métalliques de Duffel»;

Bevestigt het bestreden vonnis en verwijst betichte en hoofdelijk met hem de burgerlijke verantwoordelijke partij in de 3/4 der beroepskosten jegens deze laatste burgerlijke partijen.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

28 December 1935.

Voorzitter : Mr Fontaine.
Raadsheeren : MMr De Landtsheer en Ooms.
Op. Min. : Mr Van Durme, advokaat-generaal.
Pl. : Mrs R. Van de Vorst en H. Van der Donckt.

AANSPRAKELIJKHEID. -- SCHADEVERGOEDING AAN DEN STAAT WEGENS UITKEERING VAN WEDDE AAN EEN OFFICIER SLACHTOFFER VAN EEN ONGEVAL. — NIET ONTVANKELIJKHEID.

Wanneer de Staat verplicht is aan een hooger officier, slachtoffer van een ongeval, zijn bezoldiging uit te keeren, alhoewel hij in de onmogelijkheid verkeert eenigen dienst uit te oefenen, is de Staat niet ontvankelijk in zijn eisch om terugbetaling der uitgekeerde bezoldiging op te vorderen. (1)

Op. Min., Mory en Belg. Staat t. P. en N. V. Laboremus.

Aangaande de openbare vordering:

Aangezien het feit ten laste van betichte gelegd door het onderzoek voor het Hof bewezen gebleven is;

Dat om de reden aangehaald door den 1en rechter, reden bij dewelke het Hof zich aansluit, het vast staat dat het ongeval waarvan de burgerlijke partij Kolonel Mory, het slachtoffer geweest is op 18 December 1934, uitsluitelijk te wijten is aan de onvoorzichtigheid van betichte;

Dat het overigens blijkt uit de verklaring van Kolonel Mory en uit deze van den betichte zelf aan de Militaire Commissie van onderzoek gedaan, dat hij zijn rit niet vertraagde toen hij den ruiter kruiste ; dat tegen deze verklaringen die van getuige Laenen ter zitting der Rechtbank gedaan, niet opweegt;

Aangezien de eerste rechter niet bestatigd heeft dat het paard van burgerlijke partij teeken van schrik heeft gegeven voor het oogenblik dat het ter hoogte van den kamion van betichte gekomen was, maar dat hij met gegronde reden gezegd heeft dat in de omstandigheden, welke hij beschrijft, betichte had moeten voorzien dat het paard van burgerlijke partij zou verschrikken indien hij in volle vaart voortreed;

Aangezien de vennootschap «Laboremus» niet betwist dat betichte als haar aangestelde handelde toen het ongeval gebeurd is;

Aangezien de eerste rechter eene billijke toepassing der strafwet gedaan heeft;

Om deze beweegredenen en deze aangehaald door den eersten rechter;

Gezien de wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald, alsook art. 211 van het strafvorderingswetboek, aangeduid ter zitting door de heer Voorzitter;

Bevestigt het bestreden vonnis en verwijst de betichte en de burgerlijke verantwoordelijke partij in de beroepskosten beloopende in 't geheel 141,54 frank, eischbaar tegenover betichte bij lijfsdwang waarvan de duur voorzien is door het 1e vonnis;

Aangaande de burgerlijke partij Mory:

Aangezien Kolonel Mory tengevolge van het ongeval gedurende twintig dagen in het Gasthuis is verbleven, dat hij hevige pijnen heeft opgeloopen en de moreele schade ondergaan billijk kan geschat worden op 1000 frank;

Aangezien de burgerlijke partij door schade aan kleederen, regenmantel en uurwerk een materieele schade ondergaan heeft beloopende op 725 frank;

Aangezien het niet als onmogelijk voorkomt dat in de toekomst een nieuwe schade kan toekomen aan de burgerlijke partij;

Dat in geval een nieuwe eisch gevormd werd, aanlegger zou te bewijzen hebben dat de schade hare oorzaak heeft in het ongeval; dat dusvolgens het ten onrechte is dat de eerste rechter aan burgerlijke partij geweigerd heeft akte te verleenen voor het voorbehoud dat zij maakt voor de toekomst;

Aangaande burgerlijke partij Belgischen Staat:

Aangezien het eerste vonnis niet bestreden wordt in zooverre het aan de burgerlijke partij de som van 900 frank toegekend heeft voor teruggave van geneeskundige kosten, maar alleen zooverre het aan burgerlijke partij de som van 6.878,40 frank toegekend heeft voor terugbetaling van de bezoldiging van kolonel Mory gedurende zijne werkonbekwaamheid;

Aangezien de vordering van den Staat, wat deze laatste som betreft als ongegrond voorkomt : dat indien de Staat verplicht geweest is aan Mory zijn bezoldiging te betalen alhoewel deze in de onmogelijkheid zich bevond eenigen dienst uit te oefenen, deze verplichting dezelfde juridische oorzaak heeft als de verplichting aan Mory een pensioen te betalen in geval een ongeluk voor hem een bestendige werkonbekwaamheid voor gevolg had, en noodwendigheid zulk pensioen te storten niet als eene schade aan den Staat toegebracht kan aanschouwd worden;

Aangezien zulke zienswijze zich voor de volgende reden opdringt : het zuiver feit dat iemand tot eene geldstorting genoopt is, stelt door zichzelve voor hem geene schade daar; de geldontleener, bijvoorbeeld, die zijne schuld vereffent, ondergaat geen schade; om te oordeelen of degene die tot eene geldstorting verplicht is, eene schade ondergaat, moet de juridische oorzaak van deze verplichting in rekenschap komen ondergaat geene schade deze welke tot eene storting verplicht wegens eene juridische oorzaak die in zich zelve de tegenwaarde van deze verplichting bevat;

Toen de Staat zich verplicht heeft toevallig aan Kolonel Mory een pensioen te betalen, heeft hij een risico opgenomen die hij wel kende en voor hetwelk hij genoegzame dekking geacht heeft te vinden, in de waarde der achterhoudingen die hij zich voorbehield op de bezoldiging van Mory uit te oefenen, hetzij in de waarde der diensten die hij van hem eischte; het ongeval op 18 December 1934 voorgekomen is het feit door hetwelk zich heeft verwezenlijkt het door den Staat, mits tegenwaarde opgenomen risico, de verplichting die voor hem uit dit feit gesproten is, namelijk de verplichting hem zijn bezoldiging te betalen gedurende het tijdstip dat hij werkonbekwaam

was, stelt voor de Staat geene schade daar; (zie Capitant, Dalloz, Pér. 1932, blz. 153);

Om deze redenen :

Het Hof, bevestigt het bestreden vonnis in zooverre het betichte en burgerlijke verantwoordelijke partij elkheellijk veroordeeld heeft te betalen aan den Belgischen Staat de som van 900 frank, als teruggave van geneeskundige kosten, met de rechterlijke intresten en de kosten der aanstelling;

Doet het bestreden vonnis voor het overige te niet en opnieuw beslissende, veroordeelt betichte en burgerlijk verantwoordelijke partij elkheellijk te betalen aan burgerlijke partij Mory de som van 1725 frank ten titel van schadevergoeding met de rechterlijke intresten en de kosten der aanstelling;

Verleent akte aan Mory van het voorbehoud dat hij maakt voor de toekomst;

Wijst Mory af van het overige van zijnen eisch ;

Wijst de burgerlijke partij «Belgischen Staat» af van haren eisch strekkende tot teruggave der som van 6.878,40 frank zijnde de bezoldiging betaald aan Kolonel Mory gedurende zijn werkonbekwaamheid;

Verwijst betichte en burgerlijke verantwoordelijke partij tot al de kosten van beroep jegens Mory en tot een derde der kosten van beroep jegens den Staat;

Zegt dat het overige dezer laatste kosten ten laste van den Staat zijn.

(1) Arrest in zelfden zin. Hof van Beroep (10e Kamer) 28 December 1935 in zake Vilain t/ Eskens en Stad Antwerpen. R. W. 12 Januari 1936.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE BRUGGE

16 Januari 1936.

Voorzitter : Mr Soenen.
Rechters : MMr Kervyn en De Schrevel.
Pl. : Mters Samyn en Carton.

1) DAGVAARDING DOOR DE B. P. — LAATTIJDIGHEID GEDEKT DOOR VERSCHIJNING VAN DEN GEDAAGDE.

2) REGLEMENT INWENDIGE ORDE RECHTBANK. — GEEN SANKTIE.

1) Art. 184 Wetb. Strafvord. schrijft voor dat er een termijn van minstens drie dagen moet blijven tusschen de dagvaarding en het vonnis; dit op straf van nietigheid van de veroordeeling die bij verstek zou uitgesproken worden;

Deze bepaling onderstelt natuurlijk dat de gedaagde ter zitting niet verschijnt; anders is er geen vonnis bij verstek mogelijk.

De gedaagde die verschijnt, niettegenstaande de termijn van 3 dagen niet onderhouden werd, dekt deze onregelmatigheid door zijn verschijning.

Art. 184 is daarenboven niet van openbare orde. Wanneer de termijn niet geëerbiedigd werd, kan de gedaagde, die verschijnt, uitstel vragen van de zaak ten einde de verdedigingsrechten te waarborgen.

Indien de termijn niet onderhouden wordt, is de dagvaarding daarom niet onontvankelijk. Het is slechts het vonnis bij verstek dat nietig kan verklaard worden.

Opdat art. 184 toepasselijk weze, mag de rechtstreeksgedaagde niet verschijnen ter terechtzitting. Hij moet zich laten veroordeelen bij verstek, en wanneer hij dan verzet aanteekent, moet hij de nietigheid van het vonnis aanvragen vóór alle andere exceptie of verweer. (Art. 184 - al. 2).

2) *Wanneer het reglement van inwendige orde eener rechtbank voorziet dat de B. P. de rechtstreeksche dagvaarding, en de stukken waarvan zij gebruik schikt te maken, uiterlijk drie dagen vóór de oproeping der zaak ter kennis moet brengen van den Prokureur des Konings, dan is dit voorschrift door geen enkele sanktie trefbaar. De rechtbank kan de zaak uitstellen indien het blijkt dat het O. M. niet over den voldoenden tijd beschikt heeft.*

De vraag van de B. P. zou als niet ontvankelijk kunnen verklaard worden indien het O. M. niet over den voldoenden tijd moest beschikt hebben om ze te onderzoeken. (Nota: deze gevolgtrekking blijkt niet logisch).

De Cr. t/ Dr.

Gezien de rechtstreeksche dagvaarding, beteekend ten verzoeke van den eischer Camiel De Cramer, zoo hij handelt, aan den verweerder, Driessens Noé, bij exploot van deurwaarder Cyriel De Mey te Brugge, in dato 6 Januari l.l. welke rechtstreeksche dagvaarding beteekend werd aan den heer Procureur des Konings alhier, bij exploot van voornoemden deurwaarder, Cyriel De Mey, i ndato 7 dito. (Nota: voor de zitting van 9-1-'36).

Na lezing der gedingstukken gedaan door den Griffier; gehoord de rechtstreeks-gedaagde partij Driessens Noé ; 't Openbaar Ministerie en de rechtstreeksdagende partij in hunne middelen en besluiten;

Aangezien het Openbaar Ministerie de nietigheid, en de burgerlijk verantwoordelijke partij de niet ontvankelijkheid der dagvaarding inroept om reden deze laatste niet uiterlijk drie dagen voor de oproeping der zaak beteekend is geworden;

Voor wat het Openbaar Ministerie betreft:

Aangezien art. 32 van het K. B. van 1 September 1927, waarop het Openbaar Ministerie zich steunt, geen rechtsdwang bedraagt en bovengemeld K. B. een loutere regeling van de dienstorde in de rechtbank van eersten aanleg te Brugge daarstelt;

Aangezien de vraag der burgerlijke partij wel is waar als niet ontvankelijk zou kunnen verklaard worden, ingeval het gebleken ware dat het Openbaar Ministerie erover, op tijd, geen kennis zou hebben gehad, en in de onmogelijkheid gesteld deze vraag te onderzoeken, om desnoods zijn advies te verleenen;

Aangezien zulks het geval niet is, daar de Rechtbank de zaak op heden, om voortzetting heeft verschoven, wat aan het Openbaar Ministerie alle gelegenheid geeft zijn besluit te nemen;

Voor wat de burgerlijk verantwoordelijke partij betreft :

Aangezien deze partij te vergeefs artikel 184 van het wetboek van rechtspleging in strafzaken inroept; dat dit artikel niet de niet-ontvankelijkheid van de dagvaarding voorziet, doch wel de nietigheid van de veroordeeling die bij verstek zou uitgesproken worden; dat geen vonnis met veroordeeling geveld geweest is, maar dat de debatten open gebleven zijn en de partij diensvolgens zich in de gelegenheid bevindt, naar goeddunken alle besluiten te doen gelden;

Aangezien de nietigheid in artikel 184 voorzien, van geen openbare orde is, en alleenlijk de verdedigingsrechten treft; dat deze rechten hier hoegenaamd niet gekrenkt zijn en de gedaagde partij zelf het bewijs ingeleverd heeft dat zij op tijd van de dagvaarding kennis kreeg, aangezien zij ter zitting van 9 Januari 1936 verschenen is en besluiten heeft genomen;

Om deze redenen,

De Rechtbank, aanvaardt de rechtstreeksche dagvaarding.

NOTA. — Zie in zelfden zin : Beltjens, Proc. Crim. Art. 184; Dalloz, v° Exploit, n° 734; Pand. B., v° Exploit (mat. pén.), n° 74; Cass Fr., 5-12-1895, D. P. 1896-I-335; Faustin Hélie, éd. fr. t. VI. n°s 2884-2885 ; Luik, 12-3-1873. Pas. 1873-II-193; Bergen, 24-1-1899. Pas. 1899 ; Verviers, 5-3-1898. Cl. et B. - XLVI - 633 ; Cass. fr., 15-4-1821. Dalloz, v° Exploit n° 737 ; Parijs, 22-11-1910. - J. J. P. 1911. 596 ; Rép. gén. Waleffe, v° Exploit n° 204.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE KORTRIJK

10 December 1935.

Voorzitter : M. J. Vandermersch.
Op. Min. : M. Louveaux, substituut.
Pleiter : Mr. Christiaen.

SOCIALE WETGEVING. — ACHT-URENWET. — ONVOORZIENE NOODWENDIGHEID.

Ter gelegenheid van een buitengewone bestelling binnen een bepaalden termijn af te leveren, mag het hoofd der onderneming zijn werklieden laten overwerken, indien er geen geschoolde werkkrachten in de streek beschikbaar zijn.

Op. Min. t/ Ver. en Jonck.

Aangezien aangehaald wordt en niet wordt betwist dat in het bedrijf van de betichten uit oorzaak van de buitengewone behendigheid noodig in het uitvoeren van het werk, geschoolde werklieden alleen aan den arbeid kunnen worden beziggehouden;

Aangezien door den arbeidskontroleur werd bevestigd dat geene geschoolde arbeidskracht in Roeselare beschikbaar was, dat echter voldoende vaststaat dat tengevolge van het gebrek aan geschoolde werkkracht herhaaldelijk reeds vergunning werd verleend tot het opleggen van overwerk;

Aangezien betichten op 9 April 1935 eene buitengewone bestelling hadden bekomen van het buitenland, mits verplichting van afmaking en levering op 1 Juli; dat betichten beweren, na eerst gerekend te hebben deze bestelling door hunne gewone werklieden binnen de palen der wettelijke arbeidsuren tel kunnen doen afwerken, naderhand bij het naderen van het bepaald leveringstermijn verplicht te zijn geweest bij gebrek aan geschoolde werkkracht in de streek overwerk aan hunne werklieden op te leggen;

Aangezien deze beweringen van betichten niet worden tegengesproken; dat de arbeidskontroleur zelf betuigt dat betichten vruchteloos pogingen hebben aangewend om zich aanvullende werkkracht aan te schaffen;

Aangezien in deze omstandigheden het overwerk, uit oorzaak van het gebrek aan geschoolde werkkracht in de streek, door betichten aan enkelen hunner werklieden opgelegd dient aanschouwd te worden als zijnde opgedrongen door eene onvoorziene noodwendigheid waarin dringend moest voorzien worden om eene ernstige belemmering in den gang van het bedrijf te verhinderen;

Aangezien de betichting ten laste van de betichten dus niet is bewezen;

Om deze redenen,

Verzendt ze van het vervolg, zonder kosten.

Belast het Openbaar Ministerie met de uitvoering van tegenwoordig vonnis.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

11 Januari 1936

Voorzitter: Mr. Dubois
Rechters: HH. Van den Abeele en Thienpont

ONDERHOUDSGELD. — ECHTSCHEIDING. — BEVOEGDHEID DER BURGERLIJKE RECHTBANK

De Rechtbank die de echtscheiding uitspreekt is uitsluitend bevoegd om te oordeelen over al de verzoeken en betwistingen die er het rechtstreeksch gevolg van zijn. Dus ook over het onderhoudsgeld niettegenstaande de wet van 15 December 1928 die bevoegdheid geeft aan den Vrederechter om over onderhoudsgeld te vonnissen.

De Bie t/ Wolfstijn

Overwegende dat eischeres de echtscheiding bekomen heeft bij vonnis van 22 December 1935;

Dat haren eisch thans strekt tot het bekomen van een onderhoudspensioen van 200 fr. per maand voor haar en 425 fr. voor haar kind;

Overwegend dat verwerder de bevoegdheid van de Rechtbank betwist;

Dat hij houdt staan dat volgens de wet van 15 December 1928, de Vrederechter bevoegd is om te vonnissen over de gedingen tot het bekomen van onderhoudspensioen, ingespannen op voet van artikels 205, 206, 207 van het Burgerlijk Wetboek indien zij niet samenhangend zijn met een proces tot echtscheiding;

Overwegend dat de bewering van verweerder als zoude in onderhavig geval den samenhang niet kunnen bestaan vermits er geen proces tot echtscheiding voorhanden is, geen stand houdt;

Overwegend dat immers de huidige eisch werd ingespannen op voet van artikel 301 van het Burgerlijk Wetboek en het rechtstreeksch gevolg is van het vonnis dat de echtscheiding tusschen de partijen toeliet;

Dat trouwens geene rechtbank beter over de gegrondheid van den eisch kan beslissen dan deze die het hoofdgeding onderzocht en vonniste;

Dat eene voortdurende rechtspraak de bevoegdheid erkent der Rechtbank die de echtscheiding uitsprak om te beslissen over al de verzoeken en betwistingen die het rechtstreeksch gevolg zijn der echtscheiding (Hof van Verbreking 1 December 1932. P. P. 1932 p. 369) ;

Overwegend dat schijnbaar de eisch om onderhoudsgeld voor het kind uit den echt der partijen

gesproten gesteund is op artikel 205 van het Burgerlijk Wetboek;

Dat echter in feite het kind toevertrouwd zijnde aan eischeres door het vonnis dat de echtscheiding toestond, dien eisch ook zijne gegrondheid vindt in artikel 301 en dat aldus de thans betrokken rechtbank bevoegd is om erover te vonnissen;

Om deze redenen,

De Rechtbank, verklaart zich bevoegd om over den eisch te beslissen en beveelt de partijen ten gronde te besluiten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

1ste Kamer — 18 Juni 1935.

Voorzitter : M. Geurts.

Rechters : M.M. Ceulemans en Wuyts

Referendaris : M. G. Beckers

Pleiters : Mters Mattheessens en Eug. Van den Bosch.

BEVRACHTING. — BINNENVAART. — VERBREKING. — SCHADEVERGOEDING. — IN MORA STELLING.

De algemeene bevrachtingsvorowaarden van 29 April 1927, ontlasten den bevrachter niet van de verplichting van in mora-stelling voorzien bij artikel 1145 B.W. in geval een mede-contractant zijne verplichtingen niet zou volbrengen. Artikel 28 dezer voorwaarden beslist inderdaad niet dat bij geval van verbreking der bevrachting de vergoeding verschuldigd is zonder in mora-stelling of beteekening.

Bauwens t/ Hendrickx & Dens Ocean.

Aangezien de mondelinge bevrachtingsovereenkomst van 22 Januari 1935 gesloten is geworden ingevolge de algemeene bevrachtingsvoorwaarden aangenomen door den hoogeren raad voor de binnenvaart op 29 April 1927, gewijzigd den 20 Juli 1930 ;

Aangezien artikel 1 dezer algemeene voorwaarden beslist dat men door bevrachter verstaat dengene die als makelaar optreedt voor het afsluiten van het bevrachtingskontrakt ;

Aangezien in onderhavig geval :

1) Aanlegger als bevrachter moet aanschouwd worden ;

Aangezien nochtans eerste verweerder steeds zijn lastgever heeft doen kennen voor wiens rekening de bevrachting is aangegaan geworden en de opdracht hem gegeven door tweede verweerster heeft uitgevoerd ;

Aangezien inderdaad eerste verweerder Hendrickx mondeling opdracht gekregen heeft vanwege tweede verweerster Dens Ocean het schip «Adolf» te bevrachten;

Aangezien desaangaande op 23 Januari 1935, eerste verweerder het dubbel der charter (niet voorgebracht heeft) overgemaakt aan tweede verweerster, welke ze heeft aangenomen met al de bepalingen er in vermeld;

Aangezien tweede verweerster ten onrechte beweert dat zij niet kan gehouden zijn door deze mondelinge overeenkomst gezien zij beweert aan eerste verweerder te hebben vermeld op dat oogenblik nog geen kontrakt te sluiten vooraleer zij zelve een vast akkoord had van haar kliënt de N. V. Alimentaire Belge;

Aangezien het nochtans niet kan tegengesproken worden door tweede verweerster dat zij op 23 Januari 1935 het dubbel der niet voorgebrachte charter heeft aangenomen en deze niet heeft teruggestuurd, hetgeen de eenige houding had kunnen zijn vanwege tweede verweerster in overeenstemming met hare beweringen;

Aangezien inderdaad :

1) ofwel is er geen mondeling akkoord ontstaan tusschen Hendrickx en Dens Ocean en heeft eerste verweerder geen opdracht ontvangen van tweede verweerster de bevrachting te sluiten, en dan neemt tweede verweerster het dubbel der charter (niet voorgebracht) niet aan met onmiddellijk protest tegen de handelwijze van eerste verweerder wegens gemis aan akkoord of opdracht ;

2) ofwel neemt tweede verweerster het dubbel der charter aan zonder protest, en moet er natuurlijker wijze uit deze handelwijze afgeleid worden dat zij in volle akkoord is met deze bevrachting gedaan voor hare rekening, en eerste verweerder gehandeld heeft volgens hare mondelinge opdracht;

Aangezien te meer op 26 Januari 1935 eerste verweerder eene tweede maal een dubbel der charter van 22 Januari 1935 (niet voorgebracht) heeft overhandigd aan tweede verweerster, er bij voegende dat hij zulks deed op aanvraag van tweede verweerster ;

Aangezien tweede verweerster tegen de mondelinge mededeeling van 26 Januari 1935 van eerste verweerder geen protest heeft aangeteekend, en het dus uit de feitelijke omstandigheden der zaak voortspruit dat eerste verweerder werkelijk gehandeld heeft op mondelinge opdracht van tweede verweerster;

Aangezien daarbij dient rekenschap gehouden te worden :

1) dat tweede verweerster zelf mondelings bekend heeft het schip «Adolf» sinds 19 Januari 1935 vast aangeboden te hebben aan hare kliënte L'Alimentaire Belge, volgens de voorwaarden der mondelinge overeenkomst van 22 Januari 1935 ;

2) dat op 25 Januari 1935 als wanneer aanlegger telefonisch tweede verweerster bericht heeft dat hij gereed zou zijn om te laden te Snaeskerke op 4 Februari 1935, tweede verweerster van deze mededeeling van den schipper gebruik gemaakt heeft en rekening heeft gehouden om het over te maken aan hare kliënte, maar niet het minste aan aanlegger bericht heeft op dat oogenblik dat zij hem niet bevracht had en er tusschen hen dus geen verbintenis bestond ;

Aangezien uit dit feit nogmaals voorkomt dat tweede verweerster zich werkelijk als verbonden aanzag tenover aanlegger en akkoord ging met de overeenkomst tusschen hen gesloten voor hare rekening door bemiddeling van eerste verweerder Hendrickx ;

Aangezien nochtans den eisch onontvankelijk is wegens gemis aan in mora stelling van beide verweerders door aanlegger bij toepassing van artikel 1145 Burgerlijk Wetboek ;

Aangezien inderdaad den eisch beoogt eene schadevergoeding, toekomende aan aanlegger wegens nietuitvoering en verbreking eener mondelinge bevrachting en dus in eene mora stelling noodzakelijk is;

Aangezien de algemeene voorwaarden van 29 April

1927 aanlegger hiervan niet ontlasten, dat inderdaad artikel 28 dezer voorwaarden niet beslist dat, bij geval van verbreking der bevrachting, de schadevergoeding verschuldigd is van rechtswege zonder dat eene beteekening of in mora stelling noodig weze ;

Aangezien aanlegger niet de minste aanmaning desaangaande gedaan heeft;

Om deze redenen,

De Rechtbank alle andere en tegenstrijdige besluiten verwerpende, zegt den eisch onontvankelijk ; ...

Wijst aanlegger af van zijnen eisch en veroordeelt hem tot de kosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS

6 December 1935.

Voorzitter : Mr. De Cleene.
Rechters : MM. Verschuren en Verbeke.
Referendaris : Mr. L. Thuysbaert.
Pleiters : Mers De Pesseroey en Van Haelst.

KOOPVERNIETIGENDE GEBREKEN. — HUISDIEREN NIET BESTEMD OM GESLACHT TE WORDEN. — WET VAN 25 AUGUSTUS 1885. — WAARBORGVERPLICHTING BEPERKT TOT ENKELE BEPAALDE ZIEKTEN EN GEBREKEN. — ARTIKEL 1641 NIET TOEPASSELIJK.
DWALING IN DE ZELFSTANDIGHEID. — BEWIJS DER BESTEMMING EN VAN HET BESTAAN DER ONDEUGD.

Indien de verkooper ingevolge art. 1625 en 1641 B. W. steeds tot waarborg is gehouden, wordt door de wet van 25 Augustus 1885 op de koopvernietigende gebreken, deze waarborg beperkt tot enkele bepaalde ziekten en gebreken door de regeering aangeduid en deze alleen geven aanleiding tot de rechtsvordering voorzien bij artikel 1641 B. W.

De opsomming der gebreken is beperkend en niet vatbaar voor uitbreiding.

Diegene die de verbreking van een koop vordert wegens dwaling in de zelfstandigheid moet het bewijs leveren der bestemming waartoe de zaak werd gekocht en tevens bewijzen dat de ondeugd waarover hij zich beklaagt reeds bestond op het oogenblik van den verkoop.

Van Bauwel t/ De Cock.

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 26 Augustus 1935;

Aangezien de vraag strekt ten einde : « gedaagde, te hooren verklaren dat de overeenkomst van verkoop tusschen hem en den aanlegger afgesloten, den 11 Augustus 1932, in zijn nadeel verbroken is; dienvolgens, gedaagde te hooren veroordeelen om aan den aanlegger fr. 1.950 te betalen, volgens afrekening in de dagvaarding vermeld, alsmede de kosten van het geding; dit alles bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg » ;

Aangezien de aanlegger tot staving van zijn eisch aanvoert dat hij, op 11 Augustus 1932, ter markt van St Niklaas, een koevaars kocht, 3 jaar oud, zwart-wit kopster, aan den prijs van 3.100 frank;

Dat de koe gestorven is, in den avond van 19 Augustus 1932, van een baarmoeder verzwering en bloedstorting in de baarmoeder;

Dat die kwaal voortkomt van het kalveren, dat plaats had, ten huize van gedaagde, een drietal dagen voor verkoop en levering;

Dat de koe, niet voldaan hebbende aan de bestemming waartoe ze was aangekocht, hij gerechtigd is de verbreking der overeenkomst te vragen op grond dat hij zich vergist heeft nopens een hoofdhoedanigheid van het dier;

Aangezien het B. W., in beginsel, beslist dat, behoudens strijdig overeenkomst, de verkooper gehouden is tot vrijwaring wegens de verborgen gebreken van de verkochte zaak, die deze ongeschikt maken tot het gebruik waartoe men ze bestemt, of die het gebruik zoodanig verminderen, dat de kooper de zaak niet zou gekocht hebben of slechts een minderen prijs daarvoor zou gegeven hebben, indien hij die gebreken gekend had (Art. 1625 en 1641);

Dat, evenwel, wanneer het betreft den verkoop van huisdieren die niet bestemd zijn om geslacht te worden en voor het verbruik, de wet van 25 Augustus 1885, de waarborgverplichting beperkt tot enkele bepaalde ziekten en gebreken door de regeering aangeduid, dewelke alléén aanleiding kunnen geven tot de rechtsvordering voorzien bij art. 1641 van het B. W. (Pand. B. d. 132, V° Vente et échange d'anim. dom., bl. 254, Nr 86 en volg.; Grandjean, La vente et l'échange des anim. dom. 1933, bl. 37, Nr 83 en volg.; Deblon, Les vices rédhibitoires dans les ventes et échanges d'anim. dom., Journal des Juges de Paix, 1932, bl. 8);

Aangezien de opsomming der gebreken, door de wet koopvernietigende gebreken genoemd, beperkend is en de uitbreiding ervan rechtstreeks zou indruischen tegen den geest en den tekst der wet;

Aangezien de rechtsvordering door aanlegger ingesteld niet gegrond is op een der gebreken vermeld in het K. B. van 3 September 1885; dat zij, derhalve, niet-ontvankelijk is;

Aangezien de aanlegger, ten onrechte, beweert dat zijn rechtsvordering niet gegrond is op voormeld Koninklijk Besluit, maar op een dwaling in de zelfstandigheid van het aangekochte, dwaling die hierin bestaat : dat de koe ongeschikt was vor het landbouwbedrijf waartoe hij ze bestemde;

Aangezien de partij, die de verbreking van een koop vordert wegens dwaling in de zelfstandigheid, omdat het dier ongeschikt is vor het gebruik waartoe het bestemd was, in de eerste plaats, het bewijs dezer bestemming moet leveren (Ber. Brussel, 31 Oct. 1917, Pas. 1918, II, 62); en, vervolgens, moet bewijzen dat de ondeugd reeds bestond op het oogenblik van den verkoop (Doornik, 18 Febr. 1915, Pas. 1918, III, 238);

Aangezien de aanlegger dit tweevoudig bewijs niet levert en het, evenmin, aanbiedt; dat de rechtsvordering dan ook niet ontvankelijk is;

Wat de tegenvordering betreft :

Aangezien verweerder een schadevergoeding eischt van 300 frank wegens lichtvaardig ingesteld of, ten minste, roekeloos volgehouden geding;

Aangezien deze eisch niet gegrond is; dat de aanlegger zich, ongetwijfeld, vergist heeft nopens de uit-

gestrektheid van zijn recht; dat nochtans, niets bewijst dat hij niet te goeder trouw gehandeld heeft;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of strijdige besluiten verwerpende en, namelijk, de tegenvordering als zijnde niet gegrond, verklaart de rechtsvordering nietontvankelijk, wijst ze af en veroordeelt aanlegger tot de kosten.

VREDEGERECHT TE MECHELEN

8 November 1935

Vrederechter : Mr F. Van den Eynde.
Pleiters : Mrs. Muys en Nobels

AUTEURSRECHTEN. — PUBLIEK KARAKTER DER UITVOERING VEREISCHT.

Opdat auteursrechten kunnen verschuldigd zijn, wordt er vereischt dat aan de uitvoering een publiek karakter wordt gegeven.

Levadi t/ Boonen

Herzien ons tusschenvonnis in dato 11 October l.l.

Gezien het proces-verbaal van getuigenverhoor in dato 25 October daarna geregistreerd.

Aangezien de 1ste getuige Legras verklaart dat de radio welke de uitvoeringen ten gehoor gaf in eene plaats stond nevens de herberg;

dat de deur tusschen die plaats en de herberg openstond, zoodat de getuige den indruk had dat de verweerder de deur had opengesteld om de verbruikers ten getale van 5 of 6 te laten genieten van de muziek.

Aangezien de 2de getuige Wens daarentegen den 1ste getuige tegenspreekt op eene hoofdzakelijke bijzonderheid, dat hij namelijk verklaart dat de deur tusschen de herberg en de plaats waar de radio stond gesloten was.

Aangezien hij er weliswaar aan toevoegt dat de muziek door de verbruikers kon beluisterd worden, maar dat dit element niet voldoende is daar elke muziek, die kan beluisterd worden, geene publieke uitvoering daarstelt, in den geest van art. 16.

Aangezien een radio, aangekocht door een herbergier voor huiselijk genot, in de meeste gevallen zal gehoord worden in de herberg, zelfs als de deuren gesloten zijn, dat nochtans in zulk geval het publiek karakter aan de uitvoering ontbreekt;

Aangezien de tegenstrijdigheid in de verklaringen der 2 getuigen van het rechtstreeksch enkwest nopens een hoofdelement ten goede moet komen aan den verweerder.

Om deze redenen :

De Rechtbank op wederspraak, wijst aanleggers af van hunnen eisch en veroordeelt ze tot de kosten.

Vlaamsche Juristen
Abonneert U op het
RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

POLITIERECHTBANK TE OOSTENDE

31 December 1935.

Rechter : Mr Kesteloot.
Pleiter : Mr Tulkens.

RECHTSPLEGING (IN STRAFZAKEN) DAGVAARDING. — GEBREKEN IN HET DUBBEL. — NIETIGHEID.

In strafzaken vervangt voor den betichte het dubbel van het exploot, het origineel : de betichte mag zich derhalve beroepen op de gebreken die in het dubbel voorkomen.

De aanduiding op het exploot van de dagteekening der beteekening stelt een wezenlijke rechtsvorm daar, waarvan het verzuim een volstrekte nietigheid meebrengt (1).

Op Min. t/ X.....

Aangezien de betichte beweert dat de vervolging door het Openbaar Ministerie tegen hem ingesteld niet ontvankelijk is om reden het exploot van dagvaarding hem beteekend voor de zitting van heden nietig is, vermits dit exploot, ten minste de kopij ervan hem afgegeven den datum zijner beteekening niet draagt;

Aangezien de betichte nog beweert dat de feiten ten zijnen laste gelegd verjaard zijn;

Aangezien de betichte eindelijk beweert dat de betichting zooals zij door het Openbaar Ministerie opgesteld is, niet bewezen is;

Dat hij besluit in ieder geval tot zijn vrijspraak.

Aangezien werkelijk het origineel van 't exploot van dagvaarding door den deurwaarder Devos te Oostende voor de zitting van heden 31en December 1935, aan de betichte beteekend, als datum van beteekening meldt « Het jaar 1935, den 24 December » toen het dubbel ervan aan de betichte gelaten enkel het jaartal 1935 meldt zonder bepaalde dagteekening;

Aangezien het dubbel van het exploot voor den betichte het origineel vervangt, en de betichte zich mag beroepen op de gebreken die in gezegd dubbel te vinden zijn;

Dat volgens de zienswijze der rechtspraak de aanduiding van de dagteekening der beteekening, of het exploot, een wezenlijke rechtsvorm daarstelt waarvan het verzuim het exploot nietig maakt;

Aangezien overigens uit de bestanddeelen en de gerechtelijke verhandelingen der zaak ter terechtzitting blijkt dat de laatste levering van vischconserven gedaan te Oostende, door de betichte, aan de Firma Van der Elst, te Leuven geschiedde op 9 November 1934 en de betichte sindsdien geene vischconserven aan deze firma meer heeft geleverd en namelijk niet op 27 en 29 Mei 1935, 't zij meer dan zes maanden voor den 27 en 29 Mei ,datums waarop te Leuven de overtredingen zouden bestatigd geweest zijn;

Dat diensvolgens de feiten ten laste van de betichte gelegd, verjaard zijn en het overbodig en nutteloos voorkomt nog te onderzoeken indien de betichting, zooals zij opgesteld is, bewezen is.

Om deze redenen:

Rechtdoende wedersprakelijk, zegt voor recht dat de vervolging door het Openbaar Ministerie tegen den

betichte ingesteld niet ontvankelijk is, overigens dat de feiten ten laste van den betichte gelegd verjaard zijn, spreekt de betichte vrij en verzendt hem van het geding zonder kosten.

(1) In zelfden zin: Gent, 27 November 1889. P. P. 1890 n° 90; Luik, 2 Oogst 1883. J. T. 1881, kol. 422.

WETGEVING

KONINKLIJK BESLUIT van 20 Januari 1936 tot vereenvoudiging van sommige vormen van de strafvordering ten opzichte van de gedetineerden.

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

Sommige wetsbepalingen schrijven voor dat, in strafzaken, ter post aangeteekende brieven moeten gestuurd worden; § 15 van het eenig artikel van de wet van 25 October 1919 waarbij nl. de eenige rechter ingesteld wordt, legt den griffier op, den beklaagde bij een ter post aangeteekend schrijven kennis te geven van de plaats, den dag en het uur van de behandeling in raadkamer betreffende de regeling van de rechtspleging, voor elke terechtzitting van de raadkamer moeten derhalve talrijke brieven door den griffier verzonden worden.

Wanneer de geadresseerden zich in hechtenis bevinden, lijken de verplichting de post te doen tusschenbeide komen en de formaliteit van de aanteekening een bron van allerlei verwikkelingen en uitgaven; de terhandstelling van de brieven aan de betrokken personen kan op een even doeltreffende wijze door een veel eenvoudiger manier van handelen en zonder kosten gewaarborgd worden.

De gerechtshoven staan voortdurend in betrekking met de gevangenissen; de verbinding tusschen hen wordt verzekerd door een bode of door de gendarmen van het geleide, aan wie magistraten en griffiers, aan den eenen kant, gevangenisbestuurders, aan den anderen kant, de brieven, die zij wisselen, toevertrouwen.

Tegenwoordig, wanneer een wetsbepaling een magistraat of een griffier verplicht een brief, voor een gedetineerde bestemd, ter post aan te teekenen, moet hij dien brief uit de stukken nemen, die hij naar de gevangenis stuurt, hem in een postkantoor afgeven, hem er doen aanteekenen en de brief komt slechts den dag nadien in de gevangenis toe.

Hoeveel eenvoudiger ware het hem toe te laten dien brief met de andere voor de gevangenis bestemde stukken, te verzenden, hem met die stukken aan den bode of de gendarmen van het geleide ter hand te stellen, of zelfs hem zonder formaliteit aan de post toe te vertrouwen. Dikwijls zal hij den dag zelf in de gevangenis toekomen. De bestuurder of zijn gemachtigde zal bewijs afleveren dat de brief aan den betrokken persoon overhandigd is geworden en zal het bericht van ontvangst langs den gewonen weg naar den afzender terugsturen.

Het is die vereenvoudiging die artikel 1 van het besluit wil bereiken.

* * *

Het komt voor dat een gedetineerde, aangehouden na bij verstek veroordeeld geweest te zijn door een hof van beroep, een correctioneele rechtbank of een politierechtbank moeilijkheden ondervindt om verzet te doen.

De wet voorziet geen anderen vorm van verzet dan de beteekening van een deurwaardersexploot aan het openbaar ministerie en aan de in de zaak betrokken partijen. Op dien regel bestaat slechts één afwijking: in politiezaken kan verzet gedaan worden door een verklaring, als antwoord vermeld onderaan op de akte van beteekening van het vonnis, maar dan moet feitelijk het vonnis beteekend geweest zijn sprekende tot den persoon van den veroordeelde (Wetb. van Strafv., art. 151, 187 en 208, de eerste twee artt. gewijzigd door de wet van 9 Maart 1908, artt. 1 en 2).

De gedetineerde, die verzet wil doen tegen de veroordeeling, moet derhalve de medewerking inroepen van een deurwaarder en de kosten van het exploot betalen of overeenkomstig artikel 18 van de wet van 29 Juni 1929 het voordeel bekomen van den gerechtelijken bijstand en de toelating om kosteloos te procedeeren.

Het feit dat hij van zijn vrijheid beroofd is kan hem beletten, vóór het verstrijken van den korten termijn die hem is toegestaan, dat te bekomen en, om het recht van verzet niet te verhinderen, werd het bestuur der gevangenissen er soms toe gebracht de kosten van verzet voor te schieten.

Artikel 2 van het besluit wil een einde maken aan dien toestand. Het is ingegeven door de wet van 25 Juli 1893 waarbij het hooger beroep en de voorziening in verbreking geregeld worden door een verklaring ten overstaan van den gevangenisbestuurder; het geeft toelating verzet te doen door een verklaring ten overstaan van dien ambtenaar, wanneer hij die verzet doet zich in hechtenis bevindt en niet in het bezit is van het noodig bedrag om de kosten van de deurwaardersakte te betalen.

De omstandigheid dat de gedetineerde, ter griffie van de gevangenis, het bedrag dat hem in staat zou stellen een exploot van verzet door een deurwaarder te doen aanzeggen, niet te zijner beschikking heeft, wordt, als het ware, als een vermoeden van behoeftigheid beschouwd.

Het is een recht dat het besluit aan de gedetineerde geeft; deze zal door middel van een deurwaardersexploot kunnen handelen, indien hij zulks nuttig acht en indien hij de middelen bezit of het voordeel van den gerechtelijken bijstand bekomt.

De nieuwe vorm van verzet door een verklaring ten overstaan van den bestuurder van de strafinrichting zal slechts toegelaten zijn ten aanzien van veroordeelingen in strafzaken uitgesproken door de hoven van beroep, de correctioneele rechtbanken en de politierechtbanken; de verklaring ten overstaan van den bestuurder zal de plaats innemen van het exploot van verzet, aangezegd aan het openbaar ministerie.

Ten aanzien van de veroordeelingen in burgerlijke zaken moet het verzet aan de burgerlijke partij aangezegd worden; dit zal door den deurwaarder moeten blijven gebeuren, want de burgerlijke partij kan enkel door den deurwaarder gedagvaard worden om opnieuw te verschijnen voor de rechtbank, die haar reeds bij verstek de zaak deed winnen.

Het besluit raakt niet aan de bepalingen die de wederspannigheid aan de wet regelen.

De bestuurder of zijn gemachtigde, die de verklaring van verzet zal ontvangen hebben, maakt daarvan procesverbaal op in een daartoe bestemd register. De bestuurder geeft daarvan onmiddellijk bericht aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij de rechtsmacht die de bestreden beslissing verleend heeft, en stelt hem, binnen vier en twintig uren, een uitgifte van het proces-verbaal in handen: het is ongeveer de herhaling van de laatste twee alinea's van artikel 1 van de wet van 25 Juli 1893, met dit verschil, dat bericht en uitgifte gestuurd worden, niet aan den griffier die in geval van verzet niet moet tusschenbeide komen, maar aan den ambtenaar van het openbaar ministerie dat het exploot van verzet ontvangt wanneer het verzet door een deurwaarder beteekend wordt.

Bericht en uitgifte worden bij den bundel gevoegd: daarin wordt de akte van verzet, door een deurwaarder aangezegd, geplaatst.

Het door een deurwaarder beteekend verzet is een dagvaarding, door den eischer in verzet aan het openbaar ministerie gedaan om op de eerste in aanmerking komende terechtzitting te verschijnen voor de rechtsmacht, die

bij verstek uitspraak gedaan heeft, ten einde te hooren uitspraak doen over het verzet.

Indien de eischer in verzet op die terechtzitting niet verschijnt, wordt het verzet als ongedaan beschouwd. Wetb. van Strafvord., artt. 151, 188 en 208).

De verklaring ten overstaan van den bestuurder van de gevangenis afgelegd heeft hetzelfde uitwerksel; de tekst zegt het uitdrukkelijk, maar daar de gedetineerde, eischer in verzet, den juisten datum van de eerstvolgende terechtzitting na het verstrijken van de termijnen misschien niet kennen zou, moet de ambtenaar van het openbaar ministerie hem onmiddellijk na de ontvangst van het bericht van verzet , in de vormen in artikel 1 van het besluit omschreven voor die terechtzitting oproepen.

He spreekt van zelf dat de ambtenaar van het openbaar ministerie ook verplicht zal zijn den gedetineerde, eischer in verzet, naar de terechtzitting te doen brengen en dat slechts in geval van weigering om te verschijnen vanwege den eischer in verzet, het verzet als ongedaan zal kunnen verklaard worden.

Het is de verklaring van den gedetineerde ten overstaan van den bestuurder en niet het sturen van de oproeping van den ambtenaar van het openbaar ministerie aan den eischer in verzet, die de termijnen om te verschijnen zal doen ingaan. Zoohaast hij zijn verklaring aflegt, weet de eischer in verzet, dat hij voor het hof of de rechtbank zal moeten verschijnen; hij kan zijn verdediging voorbereiden. De termijnen doen ingaan met de toezending van de oproeping van het openbaar ministerie, zou aan het openbaar ministerie toelaten het verschijnen van den eischer in verzet voor het hof of de rechtbank, waardoor misschien een einde zal gemaakt worden aan de hechtenis, te vertragen; het belang van den eischer in verzet vergt dat hij zoo spoedig mogelijk zou verschijnen.

Indien, — hetgeen zeer zelden zal voorkomen, — de eischer in verzet de gevangenis verlaat vooraleer de oproeping ontvangen te hebben, is hij het die moet navraag doen naar de terechtzitting, waarop hij moet verschijnen, op straffe het voordeel van zijn verzet te verliezen : wanneer hij zijn verklaring van verzet doet, weet hij, dat die verklaring de verplichting medebrengt om te verschijnen; het behoort hem dan ook voorzorgen te nemen om ingelicht te worden omtrent den datum van de terechtzitting, indien hij zich niet meer in de voorwaarden zou bevinden om op normale wijze de oproeping te ontvangen.

Indien hij ontvlucht, zal hij er ongetwijfeld niet aan denken een paar dagen later zijn verzet voor het hof of de rechtbank te gaan verdedigen (en dan nog zou een derde hem den dag van de terechtzitting kunnen doen kennen); indien hij de gevangenis verlaat, omdat zijn straf, die korter is dan de termijnen om te verschijnen, geëindigd is, zal hij met den bestuurder overeenkomen, opdat deze hem de noodige aanduidingen zou geven, zoohaast hij de oproeping ontvangt, of hij zal inlichtingen inwinnen bij het parket; indien hem de vrijheid teruggegeven wordt, omdat zijn leven in gevaar is, zal de bestuurder aan den ambtenaar van het openbaar ministerie dit geval van overmacht, dat het verschijnen onmogelijk maakt, doen kennen; de zaak zal uitgesteld worden en, na de genezing van betrokkene, zal de ambtenaar van het openbaar ministerie door de tusschenkomst van een deurwaarder regelmatige dagvaarding doen aan den eischer in verzet, tenzij deze laatste vrijwillig op eenvoudige waarschuwing zou verschijnen.

Het besluit, terwijl het de beginselen van het Wetboek van Strafvordering en van de wet van 9 Maart 1908 eerbiedigt, organiseert een nieuwe wijze om verzet te doen, waardoor de uitoefening van het recht van verzet door de behoeftige gedetineerden ten volle gevrijwaard wordt, zonder hen van een enkelen waarborg te berooven.

* * *

De artikelen 3 en 4 van het besluit, die bijna woordelijk de artikelen 3 en 4 van de wet van 25 Juli 1893 overnemen, vergen geen commentaar.

Bij deze gelegenheid is het wenschelijk er op te wijzen dat er in de wet van 25 Juli 1893 een leemte is waarop een onlangs gewezen arrest van het Hof van Verbreking de aandacht vestigt.

Bij beschikking van 29 April 1935 (Pas. 1935-1-229) verklaart dat het Hof de voorziening in verbreking niet ontvankelijk welke uitgaat van een eischer, geïnterneerd op grond van de wet tot bescherming, der maatschappij, en welke niet geschiedt bij een verklaring op de griffie van de rechtbank waarvan de beschikking wordt bestreden.

Inderdaad, door geen enkele bepaling der wet van 9 April 1930 tot bescherming der maatschappij, kunnen de overeenkomstig de artikelen 7 en volgende van die wet geïnterneerde personen worden toegelaten tot de rechtspleging ingesteld bij de wet van 25 Juli 1893.

Hetzelfde geldt wat betreft de personen opgesloten in de inrichting voor recidivisten en gewoontemisdadigers, voorzien bij artikel 27 van bedoelde wet van 9 April 1930.

De artikelen 203 en 417 van het Wetboek van Strafvordering blijven dus alleen van toepassing op diegenen die opgesloten of geïnterneerd zijn in een van de bijzondere inrichtingen, krachtens de wet van 9 April 1930 door de regeering aangeduid en ingericht.

Artikel 5 van dit besluit heeft ten doel die leemte aan te vullen en tot het voordeel der wet van 25 Juli 1893 toe te laten de personen opgesloten in inrichtingen voorzien, bij de wet tot bescherming der maatschappij en wier overbrenging naar de griffie of het behoud in een gewone gevangenis gedurende den termijn om zich in verbreking te voorzien, vaak ernstige bezwaren en gevaren oplevert.

Wellicht is het niet overbodig nader te bepalen dat bij de woorden : « zich in hechtenis bevindt » gebezigd in de eerste twee artikelen van dit besluit, wordt bedoeld, al wie opgesloten of geïnterneerd is in een van de inrichtingen, opgesomd in artikel 1 der wet van 25 Juli 1893, zooals het hierboven werd aangevuld.

KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, Heil.

Gelet op artikel 1, nr IV*bis*, van de wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld door de wetten van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Wanneer in strafzaken de wet voorschrijft dat een van een magistraat of een griffier uitgaande zending ter post moet aangeteekend zijn, wordt vrijstelling van die formaliteit toegestaan indien de geadresseerde zich in hechtenis bevindt, maar de bestuurder van de strafinrichting, of zijn gemachtigde, levert bewijs van de overhandiging van het stuk aan den betrokken persoon, door hem een bericht van ontvangst te doen teekenen, dat onmiddellijk naar den afzender teruggestuurd wordt.

Indien de geadresseerde niet kan teekenen, daartoe niet bij machte is of het niet wil doen, wordt daarvan melding gemaakt in het attest van overhandiging.

Art. 2. Wanneer hij die verzet doet, zich in hechtenis bevindt en het vereischte bedrag niet in zijn bezit heeft om de kosten van de akte van deurwaarder te dekken, kan het verzet tegen de veroordeelingen in strafzaken, uitgesproken door de hoven van beroep, de correctioneele rechtbanken en de politierechtbanken, gedaan worden door middel van een verklaring aan den bestuurder van de strafinrichting of aan zijn gemachtigde.

Van die verklaring wordt proces-verbaal opgemaakt in een daartoe bestemd register. In dit proces-verbaal wordt melding gemaakt van het feit dat hij die verzet doet, niet in het bezit is van het vereischte bedrag om de kosten van de deurwaardersakte te dekken.

De bestuurder geeft van die verklaring onmiddellijk bericht aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij de rechtsmacht die de bestreden uitspraak verleend heeft en stelt hem, binnen vier en twintig uren, een uitgift van het proces-verbaal in handen. Bericht en uitgifte worden bij den bundel gevoegd.

De verklaring van verzet brengt van rechtswege dagvaarding mede op de eerstkomende terechtzitting na het verstrijken van de termijnen en wordt als ongedaan beschouwd, indien de eischer in verzet daar niet verschijnt.

Onmiddellijk na de ontvangst van het bericht van den bestuurder, roept de ambtenaar van het openbaar ministerie den eischer in verzet voor die terechtzitting op in den in artikel 1 beschreven vorm.

Art. 3. De bestuurder mag geen andere uitgifte van het krachtens artikel 2 opgemaakte proces-verbaal afleveren, dan die waarvan in dit artikel melding gemaakt wordt.

Art. 4. De berichten van ontvangst, processen-verbaal, registers, berichten en uitgiften, waarvan in de vorige artikelen melding gemaakt wordt, zijn vrij van zegel en registratie.

Art. 5. De eerste alinea van artikel 1 der wet van 25 Juli 1893, betreffende de verklaringen van hooger beroep of van voorziening in verbreking van de gedetineerde of geïnterneerde personen, is gewijzigd als volgt :

« In de centrale gevangenissen, de huizen van verzekering, de huizen van arrest en de inrichtingen voorzien bij de wet van 9 April 1930 tot bescherming der maatschappij, de bedelaarsgestichten, de toevluchthuizen en de Rijksweldadigheidsgestichten worden door de personen die er in opgesloten of geïnterneerd zijn, de verklaringen van hooger beroep of van voorziening in verbreking in strafzaken, aan de bestuurders van die inrichtingen of aan hun gemachtigde gedaan. Die verklaringen hebben dezelfde uitwerking als die ter griffie of door den griffier ontvangen.

Art. 6. Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 20 Januari 1936.

KONINKLIJK BESLUIT van 13 Januari 1936 tot verdaging der verkiezingen voor de werkrechtersraden. (1)

LEOPOLD III, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, Heil.

Gelet op den tekst der samengeschakelde wetten van 31 Juli, 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten, en inzonderheid op artikel 1 § II en § IV*bis* daarvan;

Gelet op de wet van 9 Juli 1926 op de werkrechtersraden en inzonderheid op de titels VI en VII dier wet;

Gelet op de wet van 14 Augustus 1933 tot verlenging van den duur der mandaten van de leden der werkrechtersraden;

Gelet op Onze besluiten dd. 27 September 1935 en dd. 17 October 1935 gegeven in uitvoering van de wet dd. 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Op de voordracht van Onzen Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en op advies van Onzen Ministerraad,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De verkiezingen met het oog op de hernieuwing van de werkrechtersraden, welke moesten plaats hebben uiterlijk bij het verstrijken der driejarige periode 1934-1937, worden tot nadere beschikking verdaagd.

Art. 2. Bij koninklijk besluit zal de datum worden vastgesteld waarop de kiezerslijsten moeten worden opgemaakt en de verkiezingen zullen plaats grijpen; deze zullen gehouden worden uiterlijk bij het verstrijken van de periode 1938-1940.

Art. 3. Onze Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit.

(1) Dit besluit vervangt het besluit nr 235 verschenen in nr 26 van den *Moniteur belge*, d.d. 26 Januari 1936, bl. 439.

TIJDSCHRIFTEN

DALLOZ. — *Recueil hebdomadaire de jurisprudence.* — 13e année. — Nr 3. — 23 janvier 1936. — Chronique : La guerre des monnaies, par M. Louis Baudin. — Jurisprudence.

Nr 4. — 30 janvier 1936. — Notes fiscales : La taxation des bénéfices par les entreprises industrielles et commerciales. — Jurisprudence.

HET LEVEN OP 'T KANTOOR.— 1e jaargang. — Nr 1. — November 1935. — Aangifte der inkomstbelastingen. — Aankondigingen. — Administratie en weldadigheid. — Belastingen (Wijzigingen aan de Rechtstreeksche). — Beschermingskomiteit. — Boekenbeschrijving. — Boekhouding (Een te verjongen beginsel der). — Besparingswoede in het bureel. — Dienstcontract. — Ekonomisch overzicht. — Handelsrecht (Leidraad bij de studie van het Belgisch). — Hypotheekrechten (de vermindering der). — Nieuwigheden voor bureeluitrusting. — P.V.B.A. (Het fiscaal stelsel voor de). Ons Programma. — Reklame (De waarheid en haar rol in de). — Sociale wetgeving. — Staatsblad (In het). — Studiehoekje. — Vaktaalcommissie (Het boekje der). — Woord vooraf.

Nr 2. — December 1935. — Aangifte der inkomstenbelasting. — Aankondigingen. — Boekbeoordeeling. — Briefwisseling (Verkoop door). — Dagelijksch plan. — Ekonomisch overzicht. — Handelaars (Iets over de). — Handelsrecht (Leidraad bij de studie van het Belgisch). — Hypotheekintresten (De vermindering der). — Kapitaal in een bilan (De waarde van het). — Leer der Boekhouding, bestaans- en verschilrekeningen). — Nieuwigheden voor bureeluitrusting. — Rechterlijke Inrichting (Korte schets van onze). — Staatsblad (In het). — Studiehoekje. — Vaktaalcommissie (Het hoekje der).

Nr 3. — Januari 1936. — Aangifte in de Inkomstenbelastingen. — Afschrijven in de boeken. — Afschrijvingen (Doel der). — Arbeidsongevallen. — Handelsrecht (Leidraad bij de studie van het Belgisch). — Inkomende rechten. — Instaanden Prijs (Het berekenen van den). — Kadastrale inkomsten (Herziening der). — Kapitaalsvermindering. — Kliënteel is Kapitaal. — Nieuwigheden voor Bureeluitrusting. — Personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. — Prijskampjes (Onze). — Steekkaarten (Fiskale). — Studiehoekje. — Te Innen Wissels. — Vaktaalcommissie. — Verzekering en Sociale Lasten. — Verzekering : Ondeelbaarheid der Premie. — Verzendingsetiketten. — Aankondigingen. — Boekbeoordeeling. — Staatsblad.

DEUTSCHES RECHT. — 6e Jaargang. — 15 Januari 1936. — Die Zeit des Rechts, van Dr. Hans Frank. — Das finanz-und Verwaltungswesen der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei, van Franz Schwarz. — Private und öffentliche Belange in der bürgerlichen Rechtspflege, van Prof. Wilhelm Kisch. — Parteienstaat und Diktatur, van Prof. Paul Ritterbusch. — Die Jugend im neuen Staat, van Dr. Helmut Stellrecht. — Staatsangehöriger und Reichsbürger, Prof. Reinhard Höhn. — Die jüngsten Strafrechtsnovellen Danzigs vor dem Permanenten Gerichtshof für internationales Recht im Haag, van Prof. Graf Gleispach. — Die rechtliche Stellung der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei, van Anton Lingg. — Das freisprechende Urteil im Strafverfahren, van Prof. Georg Dahm. — Kulturpolitik und Kulturverwaltung, van Ernst Kauszmann. — Boekbespreking.

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen, A. Somville, best.